

KİTABIN ADI: OYUNDA KAL

YAZAR: Bestami Yazgan

Etkinliği Hazırlayan: Ayegül PALA

TEMA/KONULAR : birey ve toplum, çocuk dünyası, duygular, erdemler, hak ve özgürlükler, iletişim, kişisel gelişim

ETKİNLİĞİN GENEL KAZANIMLARI:

- Metinle ilgili sorular sorar.

- Metinle ilgili soruları cevaplar.
- Metin öncesi veya sonrasına ait kurgular yapar.
- Çerçevesi belli bir konu hakkında konuşur.
- Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
- Görselleri ilişkilendirerek bir olayı anlatır.
- Çalışmasında hayallerini yansıtır.
- Düşüncelerini yazarak ifade eder.
- Duruma dikkatini verir.
- Duruma yönelik çözüm üretir.
- Neden-sonuç ilişkilerini fark eder.
- Metinde geçen duyguları fark eder.
- Karakterlerin duygularını anlar.
- Metinde geçen duyguları ve deneyimleri yorumlar.
- Karakterlerle empati kurarak duygularını ve düşüncelerini ifade eder.
- Hayalî ögeler barındıran kısa metin yazar.
- Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanır.
- Yazdıklarını paylaşır.
- Role girerek canlandırma / doğaçlama yapar.
- Rol içinde yazma çalışması yapar.
- Grup çalışması içinde fikrini ifade eder.
- Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.
- Okuduklarını kendi yaşantısıyla ve günlük hayatla ilişkilendirir.
- Fikrî hakların varlığını fark eder.
- Fikrî haklarının önemini kavrar

YAZAR: BESTAMİ YAZGAN:

Bestami Yazgan 1957 yılında Osmaniye'de doğmuştur. Orta ve Lise eğitimini Osmaniye İmam Hatip Lisesinde yapmıştır. Atatürk Üniversitesi Edebiyat bölümünden mezun oldu. 17 sene Osmaniye'de yayınlanan Güneysu Kültür Sanat ve Edebiyat dergisinde genel yayın yönetmeni olarak çalıştı.

Bestami Yazgan şiir, masal ve hikaye türünden eserler vermiştir. Türkiye Yazarlar Birliği tarafından 1994 yılında Çocuk Edebiyatı alanında Yılın yazarı seçilmiştir.

Türkiye Çocuk dergisi tarafından 1997 yılında ise Yılın Öğretmeni ödülüne layık görülmüştür. yazım hayatı başarı ve ödüller ile doludur. 2012 yılında İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Yazarlar Okullarda projesinde Esenler ilçe yazarı olarak görevlendirilmiştir. Kars Kafkas Üniversitesi ve 19 Mayıs Üniversitesi eserleri ile ilgili yüksek lisans tezleri hazırladı. Yazar şiir alanında da yurt içinde ve yurt dışında bir çok ödüle layık görülmüştür. yazarın bazı şiirleri bestelenmiştir.

1. ETKİNLİK: Duygu Kavanozu – problem kavanozu

Kazanımlar : Metinde geçen duyguları fark eder. Karakterlerle empati kurarak duygularını ve düşüncelerini ifade eder. Yazdıklarını paylaşır. Metinde geçen duyguları ve deneyimleri yorumlar. Doğaçlama yapar. Grup alışması içinde fikrini ifade eder.

Gerekli Malzemeler : Her öğrenci için bir kavanoz, kavanozları süslemek için renkli kâğıt, rafya, kumaş, kurdele, sticker, düğme vb. malzemeler, yapıştırıcı, makas

– Çocuklar iki kavanoz alıp onu süsler. Bu kavanozlardan biri duygu kavanozu, diğeri hikâyede yaşanan problemler kavanozu olacaktır. Problem kavanozu öğretmen tarafından getirilecek, öğrenciler tarafından süslenecektir.(Ceren’in duygu kavanozu ise okuma süresince kullanılacak).

Duygu kavanozu için:

- Kitabın her bölümünde Ceren’in hissettiğı duygular yazılır ve kavanoza atılır. Herkes kitap bitene kadar kendi kavanozuna istediğı kadar ekleme yapabilir.

- Öyküde anlatılan olaylara yönelik duygularını ve bunu hangi bölümde ya da olayda hissettiklerini not almalarını isteyebilirsiniz.

-Kitabı okuma süreci boyunca bu çalışma zaman zaman çocuklara hatırlatılır, kitap bittikten sonra kavanozlar açılır.

- kavanozda yazılı olan duygular çekilir. Bu duyguların hangi hikâyede geçtiğı öğrencilere sorulur.

-bu duygulardan “önyargı, kıskançlık, pişmanlık, gurur duymak, hırs” tahtaya yazılır. Ve bu duygular bir yemek olsa ne olurdu, neden?” Sorusu sorulur. 2 dk süre verilir. Kağıtlara yazmaları istenir. Süre sonunda gönüllü öğrencilere söz verilir. Cevaplar tahtaya yazılır. Son etkinlik için tahtada yazanlar silinmez.

Problem kavanozu:

-öğretmen tarafından Kahramanımızın yaşadığı problemler yazılır ve kavanoza atılır. Kavanozda ne olduğı öğrencilere anlatılır.

-Tahtaya hikâyelerde geçen kahramanlardan “Uğur, Yusuf, kitap okuyan arkadaşı, Ceren’in babası”nın isimleri yazılır. Sonra bu kişilerin özellikleri ve geçtiğı hikâyeler sorulur. Kişilerin özellikleri tahtaya yazılır.

-kavanozdan problem kâğıdı çekilir ve öğrencilere okunur. Herkesin tahtada yazan karakterlerden birini seçerek onun yerine geçmesi ve bu karakterin özellikleri göz önünde tutularak çekilen kağıttaki probleme bir çözüm yolu bulması istenir.

-tahtaya kalkan öğrenci hangi karakteri canlandırdığını söylemez. Karakterin ağzından çözüm yolunu anlatır nedeniyle birlikte. Sonrasında seçtiğı karaktere uygun bir poz vererek donuk imge olur. Oturan öğrenciler de tahtadaki öğrencinin hangi karakteri seçtiğini bulmaya çalışır.

Metindeki problemler:

- Engelli sınıf arkadaşlarının tekerlekli sandalyeye ihtiyacının olması ve ailesinin bunu alamaması. Bu konuda ne yaparsınız?
- Oturduğunuz bölgede bulunan bataklık yüzünden sivrisineklerden insanlar rahatsız. Bu konuda elinize bir fırsat geçti, ne yapacaksınız?
- Sınıftaki arkadaşınızın tüm sınıfı rahatsız etmesi ve derslerin işlenmesine engel olması. Arkadaşınızı çok seviyorsunuz aslında. Ne yaparsınız?
- Çok sevdiğiniz bir arkadaşınızın paylaşmak istemediğiniz bir eşyanızı istiyor. Ne yaparsınız?
- Çok sevdiğiniz bir arkadaşınızın sizin ona karşı kaba bir davranmanız sonucunda üzülməsi ve size küsmesi. Ne yaparsınız?
- Toplu taşıma aracında ayakta kalan ve zor duruma düşen bir birey var. (hamile bir kadın, yaşlı biri, engelli bir birey, elinde ağır yükü olan bir kişi gibi...)siz de ayaktasınız. O kişiye nasıl yardımcı olursunuz?
- Bir arkadaşınızla kendinizin haklı olduğunu düşündüğünüz bir tartışmaya girdiniz. Ama o da kendisinden çok emin. Tartışmayı nasıl yönlendirirsiniz?
- Başarılı olmak istediğiniz bir ders var. amacınıza ulaşmak için nasıl bir yol izlersiniz?

2. ETKİNLİK: Değişen Nesneler

Kazanımlar: Olayla ve durumla ilgili tahminde bulunur. Metindeki olaylara yönelik öneriler getirir. Kendi düşünceleri ile diğer düşünceleri karşılaştırır. Kişisel bilgisini ifade etmek için yaratıcı ve sanatsal biçimler kullanır.

Gerekli Malzemeler : şemsiye, şal ya da kumaş parçası

- hatırlayalım, Ceren seyyar manava yardım etmek için şemsiyesini vermişti. Manav da şemsiyeyi bir hediye torbası haline getirip Ceren ve ailesine şemsiye içinde elma hediye etmişti.

- şimdi siz de kendinizi Ceren'in yerine koyun. Ve diğer hikâyede olduğu gibi öğretmeninize bir hediye vereceğinizi düşünün.

– Ardından şemsiye ve atkı ortaya konur. Çocuklar Ceren rolüne girer. Her biri kâğıda tasarımını yazar. Gönüllü öğrenciler atkıyı veya şemsiyeyi seçerek alır ve ona bir şekil vererek ya da onu farklı bir biçimde kullanarak bir hediye tasarlar. Diğer çocuklar bu hediye nin ne olduğunu tahmin etmeye çalışır. Hediye yi tasarlayan çocuk yapılan tahminler bittikten sonra öğretmene niye bu hediye yi seçtiğini anlatarak hediyesi ile birlikte (hediye nin ne olduğunu çağrıştıracak) bir poz verir, hareketsiz bir şekilde durur. Öğrencinin fotoğrafı çekilir.

3. ETKİNLİK: KONUŞAN NESNELER

Kazanımlar : Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir. Neden-sonuç ilişkilerini fark eder. Yeni durumlar karşısında yeni yollar bulmaya yönelik düşüncelerini ifade eder.

Gerekli Malzemeler : bir evdeki eşyaların görselleri (sehpa, kahve fincanı, masa, koltuk. Vb.)

- Bayram için Ceren'in bir büyüğüne ziyarete gittiğini düşünün. Ve o evde olan bir sehpa ya vb. bir eşya olduğunuzu düşünün.

- kendinizi o eşyanın yerine koyun. Hangi eşya olduğunuzu söylemeden o eşyanın ağzından konuşun.

- Hangi duygu içindesin seçtiğin nesne olarak? Mutlu mu, sinirli mi, bunalmış mı?
- Temiz mi, kirli misin? Yeni mi, eski mi? Çiziklerin, hasarların var mı yoksa bakımlı mısın?
- Evdeki büyüklerin kimse gelmeden önceki konuşmalarını duydunuz. Neler dediler? Ne düşünüyor, ne hissediyorlar?
- Bayram için hangi hazırlıkları yapmışlar? Yemek, hediye, temizlik?
- Saat kaçta kalkmışlar? Nasıl sohbet ediyorlar? Bu sohbe senin yorumun ne? Başın mı şışti yoksa sen de sohbet dinlemeyi özlemiş misin?
- Bu sorulara yanıt veren bir yazı yazmalarını isteyin. Çocukların kurguları kitaptan "Sevgi çiçeği bayramlar" isimli hikâye düşünülerek, orda yazılanlara uyumlu olmalıdır.
- Gönüllü öğrenciler yazılarını okuduktan sonra diğer öğrenciler, onun hangi nesne olduğunu tahmin etmeye çalışırlar. Yazdıklarının hikâyeyle uyumlu olup olmadıklarını değerlendirirler.

4. ETKİNLİK: HAİKU

Kazanımlar: başka bir debi tür ile okuduğu metni ilişkilendirir. Yeniden ifade der.

- Öğrencilerin tahtadaki kelimelere dikkat etmesi söylenir. Bu kelime havuzundaki kelimelerden "duygular yemek olsa..." etkinliğinde tahtaya yazılan duygular ve benzedikleri yemek isimlerinin kullanılarak haiku türünde bir şiir yazacağımız söylenir.

- her öğrencinin kitaptaki hikâyelerden birini seçmesi istenir. Gerekirse O hikâyenin anahtar kelimelerini çıkarması söylenir.

-o hikayenin taşıdığı duyguyla birlikte o hikayeyi anlatan bir haiku yazması söylenir.

- haiku: tüm dünyada meşhur olan geleneksel bir Japon şiir türüdür. Dünyanın en kısa şiir türü sayılır. Japon Haiku'ları çoğunlukla 5-7-5 ölçülü üçlü kelime öbeklerinden oluşur. Temel özellikleri olarak okuyanın kendi tecrübesiyle tamamladığı bitmemiş, açık metin karakteri de gösterilebilir. Metinde her şey söylenmezken duygular nadiren isimlendirilir ve bunların şiirde yer alan somut şeyler ve bağlamdan çıkarılmaları lazım gelir.

Örnek:

Bam, bam, bam, güm, güm!

Gemliğe doğru

Savaş meydanı başım

Denizi göreceksin

Patlar durmadan

sakın şaşırma.

-gönüllü öğrenciler haikusunu okur. Diğer öğrenciler okunan şiirin hangi öykü için yazıldığını tahmin eder. Tahminini söylerken nedenini de söyler.

-yazılan haikular toplanır.